

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **Servatech s. r. o.**, se sídlem Záběhlická 134/95, Praha 10, zastoupená JUDr. Michaelou Pechovou Vosátkovou, advokátkou se sídlem Eliášova 922/21, Praha 6, proti žalované: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Gorazdova 1969/24, Praha 2, proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 10. 2021, čj. ČOI 134256/21/O100/Svo/Št, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 11. 2023, čj. 8 A 141/2021-45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Česká obchodní inspekce, Inspektorát pro Středočeský kraj a Hl. m. Prahu rozhodnutím z 17. 6. 2021, čj. ČOI 81917/21/0100, uložila žalobkyni pokutu ve výši 80 000 Kč a propadnutí zajištěného výrobku – 1 ks iPhone 5 bílá, IMEI 990003170960708, pro porušení § 8, § 9 odst. 1, § 11 odst. 1 ve spojení s § 19 odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 15. 7. 2019 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“).

[2] Žalobkyně byla shledána vinnou z přestupků:

- a) podle § 24 odst. 7 písm. d) zákona o ochraně spotřebitele (prodej zajištěného výrobku, čímž žalobkyně porušila některá práva duševního vlastnictví, neboť se jednalo o padělek);
- b) podle § 24 odst. 7 písm. i) stejného zákona (žalobkyně poskytla spotřebiteli písemné informace o způsobu použití zajištěného výrobku pouze v cizím jazyce);
- c) podle § 24 odst. 7 písm. e) stejného zákona (žalobkyně neinformovala spotřebitele o způsobu užití zánovního telefonu iPhone 6 šedý, IMEI 359282061087301);
- d) podle § 24 odst. 7 písm. v) stejného zákona (v písemném potvrzení o reklamaci telefonu [OUKITEL U20 Plus zlatý]) žalobkyně neuvedla údaj o požadovaném způsobu vyřízení reklamace).

[3] Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku žalovaná zamítla odvolání žalobkyně. Proti rozhodnutí žalované podala žalobkyně žalobu, kterou Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl.

[4] Podle městského soudu zajištěný výrobek naplňuje definici padělku podle § 2 odst. 1 písm. n) bodu 1 zákona o ochraně spotřebitele, protože byl opatřen neoriginálním zadním krytem, na kterém se nacházela napodobenina loga výrobce, společnosti Apple Inc. (dále jen „společnost“). Toto žalovaná zjistila z odborných vyjádření zástupkyně společnosti. Podle městského soudu se odborná vyjádření v jisté míře odlišují, ale vyplývá z nich podstata problému, tedy že zajištěný výrobek je opatřen zadním krytem s napodobeninou loga společnosti. Po takto neodborně a neoprávněně provedené repasi zadního krytu nelze zajištěný výrobek považovat za originální výrobek společnosti. Ke zjištění skutkového stavu podle městského soudu stačila odborná vyjádření, která jsou součástí správního spisu. Nebylo nutné opatřit znalecký posudek. Ani žalobkyně ostatně neuvedla, v jakých ohledech nebyl skutkový stav zjištěn dostatečně. Otázka vyčerpání práv z ochranné známky a otázka, zda zajištěný výrobek byl původně uveden na trh se souhlasem vlastníka ochranné známky, nebyla významná. I kdyby byl zajištěný výrobek původně uveden na trh se souhlasem vlastníka ochranné známky, neautorizovaným zásahem do jeho konstrukce se stal padělkem a jeho další nabízení či prodej odporuje zákonu o ochraně spotřebitele.

[5] Žalobní námitky týkající se přestupků označených v bodě 2 tohoto rozsudku pod písmeny b) a c) byly podle městského soudu uplatněny již v odvolání, žalovaná se s nimi vypořádala. V podrobnostech proto městský soud odkázal na rozhodnutí žalované. Mobilní telefon je zařízením s mnoha funkcemi a jeho obsluha a užívání není zřejmou nebo obecně známou skutečností. Proto nepostačí, aby spotřebitel obdržel v českém jazyce pouze bezpečnostní informace o telefonu, zatímco základní návod k obsluze pouze v cizím jazyce.

[6] U přestupku označeného v bodě 2 tohoto rozsudku pod písmenem d) je podle městského soudu podstatné, zda žalobkyně vydala písemné potvrzení podle § 19 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. E-mail z 28. 3. 2018 obsahoval pouze potvrzení o uplatnění práva na reklamaci, nikoliv sdělení, co je předmětem reklamace a způsob jejího vyřízení. Žalobkyně tedy nesplnila zákonnou povinnost vydat písemné potvrzení. O tomto přestupku rozhodl správní orgán I. stupně nejprve příkazem z 6. 3. 2019, čj. ČOI 32053/19/1000, proti kterému žalobkyně podala 14. 3. 2019 odpor. Podáním odporu se příkaz ruší a hledí se na

pokračování

něj, jako by nebyl vydán. Proto není problematické, že se popis přestupku ve zmíněném příkazu lišil od jeho popisu v rozhodnutí orgánu I. stupně a rozhodnutí žalované.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[7] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost.

[8] K přestupku označenému v bodě 2 tohoto rozsudku pod písmenem a) uvádí, že zajištěný výrobek zakoupila jako repasovaný s tím, že se jedná o výrobek originální, který není nový a nenese znaky padělaného zboží. Pro opačný závěr přitom městskému soudu stačila odborná vyjádření zástupkyně společnosti. Tato vyjádření jsou však vnitřně rozporná. V odborném vyjádření z 24. 3. 2018 není zajištěný výrobek dostatečně specifikován, a proto není jisté, že byl předmětem posouzení. K odbornému vyjádření z 10. 9. 2018 stěžovatelka odkazuje na rozhodnutí žalované z 9. 9. 2019, kterým bylo rozhodnuto o odvolání stěžovatelky a rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo zrušeno a vráceno k novému projednání. Ve zmíněném rozhodnutí žalovaná upozornila, že z vyjádření nevyplývá, zda celý zajištěný výrobek nebyl vyroben společností, či zda se odborné vyjádření vztahuje pouze k zajištěnému výrobku opatřenému neoriginálním zadním krytem. Podle zmíněného rozhodnutí žalované závěr o tom, že zajištěný výrobek je padělkem, správní orgán I. stupně posoudil pouze na základě odborného vyjádření, aniž by se sám vyjádřil. Odborné vyjádření z 9. 12. 2019 uvádí, že není nutné posuzovat celý zajištěný výrobek, protože podle přiložených rozhodnutí Městského soudu v Praze stačí, aby byl padělkem pouze zadní kryt. Ani jeden z přiložených rozsudků městského soudu (z 13. 1. 2016, čj. 41 Cm 24/2015-26, a z 8. 10. 2008, čj. 41 Cm 49/2008-23) podle stěžovatelky ale zmíněný závěr nepotvrzuje. V odborném vyjádření z 5. 5. 2020 se uvádí, že modifikace zajištěného výrobku zkoumána nebyla, tedy nelze tvrdit, že k modifikaci došlo. Odborná vyjádření zástupkyně společnosti proto stěžovatelka považuje za zmatečná a nejednoznačná. Aby byl výrobek klasifikován jako padělek, nestačí, aby na něm bez souhlasu majitele ochranné známky bylo umístěno označení stejné nebo zaměnitelné s ochrannou známkou. Je potřeba specifikovat, v čem odlišnosti spočívají, a má být doložena fotodokumentace, která tyto závěry umožní přezkoumat. Stěžovatelce také není známa odbornost inspektorky žalované, která vypracovala odborné posouzení z 20. 5. 2020. Odborné posouzení má vypracovat nezávislá třetí osoba, ne zaměstnanec žalované.

[9] Stěžovatelka dále uvedla, že v prosinci 2021 společnost spustila celosvětový program prodeje náhradních dílů koncovým spotřebitelům, včetně výměny krytů mobilů či nabízení repasovaných mobilů na trhu, a to u modelů, které tehdy společnost vyráběla. Tím dala zmíněná společnost souhlas k modifikaci svých výrobků. Tento program se ovšem netýkal zajištěného výrobku, protože jeho prodej (prodej tohoto typu modelu) byl ukončen k 10. 9. 2013. Jedná se tedy o výrobek, u kterého společnost náhradní díly neposkytuje. Právě proto zajištěný výrobek již nepožívá autorské ochrany. Zároveň z odborného vyjádření z 5. 5. 2020 vyplývá, že stav zajištěného výrobku a údajné modifikace nebyly zkoumány. Zajištěný výrobek tedy není znehodnocen, není nebezpečný a jeho další nabízení a prodej nepoškozuje původního autora. Také proto se uplatní vyčerpání práv z ochranné známky.

[10] K přestupkům označeným v bodě 2 tohoto rozsudku pod písmeny b) a c) stěžovatelka namítá, že mobilní telefony lze obecně považovat za výrobky zřejmé a obecné povahy, které spadají pod § 9 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele. Jejich ovládání je intuitivní, a není

třeba odborných či technických znalostí. Stěžovatelka zákonnou povinnost podle § 9 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele splnila. Ani zmíněný zákon nestanoví, u jakých výrobku je potřeba písemného návodu. Argument krajského soudu o tom, že zajištěný výrobek je nejen mobilním telefonem, ale i počítačem, je podle stěžovatelky nepřezkoumatelný. V současné době jsou všechny mobilní telefony přístroji s více funkcemi. Nad to obsahuje zajištěný výrobek návod k užívání sám o sobě.

Vyjádření žalované

[11] Žalovaná odkazuje na závěry rozsudku městského soudu, se kterými se ztotožňuje. Odpovědnost prodávajícího za přestupky podle zákona o ochraně spotřebitele je objektivní, proto pro posouzení viny není podstatné, zda stěžovatelka věděla či ne, že je zajištěný výrobek padělkem. Podstatné je, že ho nabízela k prodeji a při kontrolním nákupu jej prodala spotřebiteli (inspektor žalované). Nejednoznačnost odborných vyjádření se netýkala posouzení, zda je či není zajištěný výrobek padělek (tedy hlavní otázky řešené věci), ale pouze uplatnění § 11 zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon o ochranných známkách“). Odborná vyjádření dostatečně zachycují srovnání originální verze mobilu se zajištěným výrobkem i s fotodokumentací. Není důvod, aby odborné posouzení nemohl provést zaměstnanec žalované, který takovou činnost v rámci svého zaměstnání obvykle vykonává a je k ní způsobilý. Stěžovatelka povinnosti podle § 9 a § 11 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele nesplnila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Kasační stížnost není důvodná.

Přestupek podle § 24 odst. 7 písm. d) zákona o ochraně spotřebitele

[13] Stěžovatelka namítá nedostatečné zjištění skutkového stavu, který podle ní žalovaná postavila pouze na odborných vyjádřeních zástupkyně společnosti, jež jsou ale zmatečná a nedostatečná. Aby bylo prokázáno, že zajištěný výrobek je padělkem, měl být proveden důkaz znaleckým posudkem. Problematické je i odborné posouzení inspektorky žalované. Stěžovatelka zpochybňuje její odbornost. Podobná posouzení měla provádět třetí nezávislá osoba.

[14] Ustanovení § 2 odst. 1 písm. n) bod 1. zákona o ochraně spotřebitele zní: *Pro účely tohoto zákona se výrobkem porušujícím některá práva duševního vlastnictví rozumí padělek, jímž je výrobek, včetně jeho obalu, na němž je bez souhlasu majitele ochranné známky umístěno označení stejné nebo zaměnitelné s ochrannou známkou, porušující práva majitele ochranné známky podle zvláštního právního předpisu, dále veškeré věci nesoucí takové označení (značky, loga, etikety, nálepky, prospekty, návody k použití, doklady o záruce apod.), a to i tehdy, jsou-li uváděny samostatně, a samostatné obaly, na nichž je umístěno takové označení.*

[15] Podle ustálené judikatury správních soudů platí, že je na správních orgánech, aby v řízení o přestupku opatřily takovou sadu důkazů, která po provedeném zhodnocení s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vede k závěru, že se obviněný příslušného přestupku dopustil, a zároveň neexistují žádné rozumné důvody k

pokračování

pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění pro posouzení viny obviněného z přestupku (usnesení rozšířeného senátu NSS z 2. 5. 2017, čj. 10 As 24/2015-71, č. 3577/2017 Sb. NSS).

[16] Odborná vyjádření zástupkyně společnosti podle Nejvyššího správního soudu v dané věci představují relevantní podklad rozhodnutí. Majitel ochranné známky má totiž nejlepší znalost výrobků, které jsou chráněny ochrannou známkou, a nejlépe může rozpoznat možná porušení práv s ní souvisejících. Tomu odpovídá i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, který na str. 5 uvádí, že se při rozpoznávání originálních výrobků od padělků musí vždy vyjádřit i majitel ochranné známky. V odborném vyjádření z 24. 3. 2017 zástupkyně společnosti potvrdila, že zajištěný výrobek porušuje ochranné známky a průmyslový vzor společnosti zejména shodnými nebo zaměnitelnými označeními či znaky, a jedná se proto o padělek. V odborném vyjádření z 10. 9. 2018 zástupkyně společnosti porovnála originální a zajištěný výrobek, a na základě fotografií poukázala na nesrovnalosti mezi zmíněnými výrobky. Podle zástupkyně byl zadní kryt zajištěného výrobku nahrazen padělaným krytem, čímž byl výrobek zásadně modifikován a nelze ho považovat za originál. Telefony iPhone neumožňují odnímání zadního krytu. V případě nutnosti opravy tak lze učinit pouze autorizovanými proškolenými servis. Při mechanickém sundání zadního krytu může dojít k jeho poškození, a také k poškození vnitřní části telefonu i baterie. V odborném vyjádření z 5. 3. 2020 zástupkyně uvedla, že tím, že podstatná část zajištěného výrobku (zadní kryt) nese neoprávněně ochranné známky společnosti, není nutné testovat další části tohoto výrobku. Ten se bude posuzovat jako celek. Proč zadní kryt představuje podstatnou část mobilu zástupkyně objasnila v odborném vyjádření z 9. 12. 2019 odkazem na judikaturu městského soudu (viz bod [7] tohoto rozsudku). Tato odborná vyjádření Nejvyšší správní soud považuje za zcela srozumitelná a nevykazují žádné rozpory, které nadto stěžovatelka ani blíže nespecifikuje.

[17] Odborné posouzení vydala také inspektorka žalované, která byla přítomna kontrole u stěžovatelky dne 22. 2. 2018. Došla k podobným závěrům jako zástupkyně společnosti. Odlišnosti zajištěného výrobku od originálního shledala v tom, že materiál a celkové zpracování výrobku je nekvalitní, označení na výrobku neodpovídá originálnímu označení, stejně tak neodpovídá originálu balení zajištěného výrobku.

[18] Závěr o tom, že zajištěný výrobek je padělkem, správní orgány v dané věci učinily na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, a to především na základě zcela srozumitelných odborných vyjádření zástupkyně společnosti (a jejich doplnění) a na základě odborného posouzení inspektorky žalované. Součástí těchto podkladů jsou také fotografie, které obsahují fotografie zajištěného výrobku a srovnání originálního a zajištěného výrobku. Podle Nejvyššího správního soudu argumentace stěžovatelky závěr o tom, že zajištěný výrobek je padělkem, nijak nevyvrací.

[19] K odbornosti zaměstnanců správních orgánů z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že pokud správní orgán rozhoduje o věci spadající do jeho věcné působnosti, obecně platí předpoklad, že jeho pracovníci jsou odborně kompetentní k posouzení otázek, které s danou věcí souvisí. Jen jestliže tomu tak v konkrétním případě není, je povinností správního orgánu ustanovit znalce k zodpovězení sporných otázek. Správní orgán přitom vždy musí zformulovat své závěry logicky konzistentním a přesvědčivým způsobem do

odůvodnění rozhodnutí tak, aby je mohl přezkoumat nadřízený správní orgán a následně soud. Jestliže z tohoto hlediska závěry správních orgánů obstojí a soud při jejich přezkumu neshledá, že by řešené otázky vyžadovaly specifickou odbornou znalost, kterou pracovníci správních orgánů nedisponovali, pak není důvod, aby hlouběji zkoumal jejich vzdělání či zkušenosti. Úkolem znalců není suplovat činnost správních orgánů při obstarávání podkladů pro rozhodnutí. Znalci mají sloužit k zodpovídání svým charakterem vysoce expertních dotazů (rozsudek NSS z 11. 1. 2012, čj. 1 As 125/2011-163). V posuzovaném případě se podle Nejvyšší správního soudu nejednalo o vysoce expertní otázku, kterou by nemohl posoudit pracovník žalované. Šlo v zásadě o odhalení rozdílů ve vyobrazení nápisu iPhone a umístění dalšího textu na zadním krytu mobilního telefonu. Nejvyšší správní soud proto nesouhlasí se stěžovatelkou, že v takové věci bylo třeba zajistit znalecký posudek.

[20] Aby žalovaná prokázala, že je zajištěný výrobek padělkem, musí podle stěžovatelky specifikovat odlišnosti originálu a zajištěného výrobku, a doložit je fotodokumentací, která umožní tyto odlišnosti přezkoumat. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v bodě [16] a [18], součástí spisu je popis odlišností zajištěného zboží a originálu, který je doplněn odpovídající fotodokumentací. Námitka stěžovatelky tedy pomíjí obsah správního spisu.

[21] Podle stěžovatelky má být na zajištěný výrobek uplatněn institut vyčerpání práv z ochranné známky podle § 11 zákona o ochranných známkách, protože se zajištěný výrobek již neprodává, společnost k němu nedodává náhradní díly a nesplňuje ani podmínky pro výjimku podle odst. 2 stejného ustanovení. Zmíněné ustanovení zní: *(1) Vlastník ochranné známky není oprávněn zakázat její užívání na výrobcích, které byly s touto ochrannou známkou uvedeny na trh v členském státě Evropské unie nebo jiném státě tvořícím Evropský hospodářský prostor tímto vlastníkem nebo s jeho souhlasem. (2) Odstavec 1 se nepoužije, pokud vlastník ochranné známky má oprávněné důvody zakázat další uvádění výrobků na trh, zejména pokud došlo ke změně nebo zhoršení stavu výrobků poté, co byly uvedeny na trh.*

[22] Komentářová literatura uvádí, že vyčerpání práva je omezením subjektivních práv vlastníka ochranné známky. Věcným vyčerpáním práv je konkrétní užití práva z ochranné známky jednorázové povahy, jehož výkonem dochází ke spotřebování nejen tohoto konkrétního práva užití (např. uvedení výrobku označeného ochrannou známkou na trh), ale spotřebovávají se i další práva s tímto užitím spojená (nakládání s výrobkem označeným ochrannou známkou třetími osobami, které tento výrobek činí předmětem svého podnikání). Právo z ochranné známky se vyčerpává vždy ve vztahu ke každé jednotlivé konkrétní věci, výrobku, s nímž je předmět ochrany spojen. Stejně tak platí, pokud vyrobí výrobky a označí je oprávněně ochrannou známkou nabyvatel licence. Ani v tomto případě nemá vlastník ochranné známky – poskytovatel licence oprávnění vázat další obchodování s označenými výrobky na licenci a v důsledku toho vlastník ochranné známky nemůže působit na další pohyb těchto výrobků (DE KORVER, Z., BISKUPOVÁ, E. § 11 [Vyčerpání práv z ochranné známky]. In: HORÁČEK, R., DE KORVER, Z., KOUTNÁ, I., BISKUPOVÁ, E. *Práva na označení a jejich vymáhání*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2024, s. 166). Jednoduše řečeno, pokud vlastník ochranné známky uvede na trh určitý výrobek, jeho práva k ochranné známce se ve vztahu k tomuto výrobku vyčerpají. Pokud by institut vyčerpání práv k ochranné známce neexistoval, mohl by vlastník ochranné známky kontrolovat všechny postupné prodeje a jiné převody vlastnického práva ke zboží označenému touto známkou, jakož i užívání takového zboží.

pokračování

[23] Existence výjimky podle § 11 odst. 2 zákona o ochranných známkách má pak zamezit tomu, aby nedošlo k zásahu do originálních výrobků označených ochrannou známkou bez souhlasu vlastníka ochranné známky, který může vést k poškození dobré pověsti tohoto výrobku či obecně ochranné známky (DE KORVER, Z., BISKUPOVÁ, E. § 11 [Vyčerpání práv z ochranné známky]. In: HORÁČEK, R., DE KORVER, Z., KOUTNÁ, I., BISKUPOVÁ, E. *Práva na označení a jejich vymáhání*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2024, s. 168.).

[24] Vyčerpáním práv z ochranné známky se zabýval i Soudní dvůr EU (dále jen „SDEU“) v souvislosti s „přebalováním“ léčivých přípravků. Uvedl, že jakákoli změna, která zahrnuje nový obal nebo nové označení výrobku označeného ochrannou známkou, vytváří ze své povahy skutečně nebezpečí pro záruku původu, kterou má ochranná známka zajistit. Taková změna může být majitelem ochranné známky zakázána, ledaže by nový obal nebo nové označení byly nezbytné pro to, aby bylo možné uvést paralelně dovezené výrobky na trh a krom toho by byly zachovány legitimní zájmy majitele ochranné známky (rozsudek SDEU z 26. 4. 2007 ve věci C-348/04, *Boehringer Ingelheim KG a další proti Swingward Ltd a Dowelhurst Ltd*, bod 30).

[25] Dále SDEU zformuloval podmínky, při jejichž kumulativním splnění nemůže vlastník ochranné známky uplatnit svá práva z ochranné známky vůči osobě, jež dováží výrobky umístěné na trh vlastníkem ochranné známky či s jeho souhlasem v jiném členském státě EU a jež v souvislosti s tímto dovozem výrobky přebalí a umístí na nový obal ochrannou známkou. Zmíněné podmínky zní (rozsudky SDEU z 11. 7. 1996 ve spojených věcech C-427/93, C-429/3 a C-436/93, *Bristol-Myers Squibb a další proti Paranova A/S*, a z 26. 4. 2007 ve věci C-348/04, bod 32):

1. výkon práv z ochranné známky by přispěl k umělému rozdělení trhů mezi členskými státy,
2. přebalení nemůže ovlivnit původní stav výrobku obsaženého v obalu,
3. na novém obalu byl zřetelně uveden původce přebalení výrobku a jeho výrobce,
4. vzhled přebaleného výrobku není takový, že by mohl poškodit dobré jméno ochranné známky a jejího vlastníka, obal tak nesmí být zejména vadný, nízké kvality nebo neúhledný, a zároveň
5. dovozce oznámil vlastníku ochranné známky záměr uvést přebalený výrobek na trh a poskytl mu na jeho žádost vzorek přebaleného výrobku.

[26] Potřeba kumulativně splnit tyto podmínky sleduje ochranu zájmů vlastníka ochranné známky ve vztahu ke kvalitě výrobků uváděných pod jeho ochrannou známkou a rovněž k zachování dobrého jména ochranné známky a jejího vlastníka, resp. posílení jeho postavení při obraně proti činnosti padělatelů (rozsudek Nejvyššího soudu z 30. 11. 2020, sp. zn. 23 Cdo 397/2020, bod 78).

[27] Pokud je tedy výše uvedeným způsobem limitována změna obalů výrobků, je evidentní, že obdobným způsobem je třeba nahlížet na možnost změn samotného výrobku (zde výměny zadního krytu mobilního telefonu).

[28] Zástupkyně společnosti uvedla, že při výměně zadního krytu hrozí zajištěnému výrobku různá poškození (bod [16] tohoto rozsudku), pročez společnost nemůže garantovat jeho těsnost či ohnivzdornost (odborné vyjádření z 27. 1. 2021). Neautorizovanou výměnou zadního krytu zajištěného výrobku byla ohrožena funkčnost tohoto výrobku, a tedy zasažena práva k ochranné známce společnosti. Tímto není splněna podmínka uvedená v bodě [25] pod číslem 2. tohoto rozsudku. Při nesplnění jedné z podmínek již nelze majiteli ochranné známky odeprít práva spojená s ochrannou známkou.

[29] Není rozhodné, že se daný výrobek již nevyrábí a že k němu společnost neposkytuje náhradní díly. Pokud společnost u novějších výrobků koncovým spotřebitelům poskytuje náhradní díly (včetně krytů mobilních telefonů), neznamená to, že dala souhlas k jakýmkoli neodborným úpravám starších modelů a že ve vztahu k těmto modelům již nepožívá žádných práv spojených s ochrannou známkou.

Přestupky podle § 24 odst. 7 písm. i) a e) zákona o ochraně spotřebitele

[30] Podle stěžovatelky je nepřezkoumatelná argumentace městského soudu týkající se přestupků označených v bodě 2 tohoto rozsudku pod písmeny b) a c), a považuje ji za nedostatečnou. Zmíněnými přestupky se městský soud zabýval v bodech 34 až 41 napadeného rozsudku. Odkázal na rozhodnutí žalované a uvedl, že se shoduje s jejími závěry, které stručně shrnul v bodě 40 napadeného rozsudku. Tento postup je aprobován i judikaturou Nejvyššího správního soudu, podle které „při soudním přezkumu správních rozhodnutí v tzv. plné jurisdikci správní soud samozřejmě provádí samostatnou úvahu o správnosti a úplnosti skutkových zjištění správního orgánu a z nich vyvozených právních závěrů, na straně druhé nelze ztrácet ze zřetele, že účelem soudního přezkumu je, jak už slovo přezkum napovídá, hodnocení toho, co již bylo správním orgánem k věci vysloveno, ve světle oponentury obsažené v žalobních bodech. Jakkoli se lze pravdě pro omezenost lidského poznání jen přibližovat, nelze vyloučit, že se závěry přezkoumávaného správního rozhodnutí budou přezkoumávajícímu správnímu soudu jevit natolik přiléhavé, že nenalezne dostatečné množství jiných slov, jimiž by na straně jedné vyjádřil prakticky totéž a jimiž by na straně druhé přesvědčivě a pro stěžovatele uspokojivě demonstroval, že uvažuje zcela samostatně. Jinak řečeno, smyslem soudního přezkumu není nalezení alternativního a za každou cenu originálního způsobu vyjádření týchž závěrů, k nimž již správně dospěl správní orgán.“ (rozsudky NSS z 12. 11. 2014, čj. 6 As 54/2013-128, z 6. 10. 2015, čj. 6 Afs 9/2015-31 či z 22. 3. 2023, čj. 4 Afs 109/2022-32). V městském soudem odkazované části rozhodnutí se žalovaná dostatečně zabývala argumentací týkající se přestupků označených v bodě 2 tohoto rozsudku pod písmeny b) a c), přičemž nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované stěžovatelka ani nenamítá. Jelikož se odvolací a žalobní argumentace shodovala, lze tento způsob vypořádání se s žalobní námitkou považovat za dostatečný. Námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu proto není důvodná.

[31] Stěžovatelka uvádí, že splnila svou informační povinnost podle § 9 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, protože mobilní telefony spadají pod výjimku plynoucí z odst. 3 zmíněného ustanovení, tedy že se jedná o výrobky zřejmé a obecné povahy. Stěžovatelka také uvedla, že návod k užívání obsahují mobily samy o sobě.

[32] V případě zajištěného výrobku stěžovatelka spotřebiteli poskytla bezpečnostní pokyny v češtině a písemný návod v angličtině. K mobilu, který byl předmětem přestupku

pokračování

označeného v bodě 2 tohoto rozsudku pod písmenem c) poskytla stěžovatelka spotřebiteli pouze bezpečnostní pokyny v češtině.

[33] Ustanovení § 9 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele uvádí: *Prodávající je povinen řádně informovat spotřebitele o způsobu použití a údržby výrobku a o nebezpečí, které vyplývá z jeho nesprávného použití nebo údržby, jakož i o riziku souvisejícím s poskytovanou službou. Je-li to potřebné s ohledem na povahu prodáváného výrobku nebo poskytované služby a způsob a dobu jejich užívání, je prodávající povinen zajistit, aby tyto informace byly obsaženy v písemném návodu a aby byly srozumitelné.*

[34] Ustanovení § 9 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele uvádí: *Povinnosti uvedených v odstavci 1 a 2 se nemůže prodávající zprostit poukazem na skutečnost, že mu potřebné nebo správné informace neposkytl výrobce, dovozce nebo dodavatel. Tyto povinnosti se však nevztahují na případy, kdy se jedná o zřejmé nebo obecně známé skutečnosti.*

[35] Ustanovení § 11 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele uvádí: *Prodávající musí zajistit, aby informace uvedené v § 9, 10, 12, 13, § 16 odst. 1 a 3 a § 19 jsou-li poskytovány písemně, byly poskytnuty v českém jazyce.*

[36] K informační povinnosti prodávajícího judikatura obecně uvádí, že rozsah vyplývající z § 9 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele a jeho limity stanovené v odst. 3 zmíněného ustanovení je třeba vyložit s ohledem na konkrétní okolnosti jednotlivého případu, zejména povahu toho kterého výrobku. Je třeba aplikovat princip proporcionality, tj. klást na výrobce pouze požadavky rozumné, přiměřené okolnostem, nikoli požadavky nepřiměřené. Je třeba hledat rovnováhu mezi ochranou spotřebitele a reálnými možnostmi prodávajícího a stanovit racionální hranici mezi odpovědností, jíž lze rozumně zatížit prodávajícího, a náhodou (vyšší mocí), která již musí zatěžovat poškozeného (rozsudek Nejvyššího soudu z 29. 2. 2012, sp. zn. 25 Cdo 2516/2009). Ustanovení § 9 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele poskytuje relativně široký prostor pro individuální uvážení; vyložit klíčový pojem *případy, kdy se jedná o zřejmé nebo obecně známé skutečnosti*, nelze zpravidla zcela abstraktně a úplně, resp. objektivně verifikovatelně (usnesení Ústavního soudu z 11. 9. 2008, sp. zn. III. ÚS 79/08).

[37] Nejvyšší správní soud ve shodě s žalovanou a městským soudem nepovažuje informace o zprovoznění, nastavení a ovládání mobilního telefonu za zřejmé a obecně známé skutečnosti. To znamená, že mobilní telefon nelze prodávat bez písemného a srozumitelného návodu. Za skutečnost zřejmou a obecně známou lze považovat například to, že kamna, ve kterých se topí, jsou horká. Jedná se tedy o velmi obecné skutečnosti, u kterých by bylo nerozumné zatížit prodávajícího informační povinností.

[38] Je pak druhou otázkou, v jaké formě má být návod k obsluze poskytnut. V tomto ohledu žalovaná připustila, že v případě prodeje výrobků přes internet může být podrobný návod k obsluze poskytnut v elektronické podobě (například může být zaslán emailem) nebo může být nahrán v paměti přístroje. Důležité bezpečnostní pokyny a základní návod k obsluze (obsahující zejména informace k zprovoznění telefonu, vložení SIM karty a podobně) ale musí podle žalované být poskytnuty přímo s výrobkem. S tím, že je na místě rozlišovat situaci podle toho, zda jde o poskytnutí základního anebo podrobného návodu,

Nejvyšší správní soud souhlasí. Jedná-li se o základní návod k prvnímu zapnutí, návod k tomu, jak vložit SIM kartu, jak pracovat s tlačítky, displejem apod., je třeba, aby jej spotřebitel měl při koupi mobilního telefonu k dispozici, neboť v opačném případě by spotřebitel vůbec nemusel být schopen mobilní telefon zprovoznit, a tedy dostat se k podrobnějšímu návodu nahranému v samotném mobilním telefonu. V dnešní době totiž existuje nepřehledné množství druhů mobilů, kdy každý funguje a ovládá se rozdílně. Podrobný návod k užívání mobilu tedy může být jeho součástí, to ovšem neopravňuje prodejce, aby spotřebitele neinformoval o základním návodu k použití, který obsahuje zejména instrukce ke zprovoznění telefonu či zpřístupnění návodu (např. odkazem na internetové stránky), nebo o základních bezpečnostních informacích, které je nutné znát při každé manipulaci s mobilem. Oproti žalované Nejvyšší správní soud však nevylučuje, že i v případě, kdy půjde o základní návod, by mohlo postačit jeho poskytnutí emailem v elektronické podobě. Protože ale v dané věci ani k této formě poskytnutí základního návodu nedošlo, touto otázkou se Nejvyšší správní soud blíže nezabývá. Na základě uvedeného není podle Nejvyššího správního soudu námitka stěžovatelky, že je dostatečný jen návod k užívání, který je součástí mobilních telefonů, důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[39] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené žádnou z kasačních námitek neshledal důvodnou, a proto kasační stížnost dle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[40] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se jí náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. ledna 2025

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu